

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 11-1-2019
Αριθμ. Πρωτ.: 1127/171481

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των ελαιοπαραγωγών της Π.Ε. Λευκάδας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4121/07-12-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Καββαδάς**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ως προς την ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α'160) «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. υπάγονται συγκεκριμένοι φυσικοί κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και ειδικότερα: α) ο παγετός β) το καλάζι γ) η ανεμοθύελλα δ) η πλημμύρα ε) ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία στ) το χιόνι ζ) οι υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις η) οι κίνδυνοι από τη θάλασσα, καθώς, επίσης, οι ζημιές από αρκούδα, οι ζημιές από αγριογούρουνα στις περιοχές όπου προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, καθώς και οι ζημιές που προκαλούνται από άγρια κουνέλια στη φυτική παραγωγή της νήσου Δήμνου.

Σε εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερθέντος νόμου, εκδόθηκε ο «Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής για τον ΕΛ.Γ.Α.», όπως ισχύει σήμερα.

Ως εκ τούτου, ο παραγωγός, με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρού προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαλίζει τις καλλιέργειές του για τους συγκεκριμένους κινδύνους που προαναφέρθηκαν. Επομένως, του καταβάλλονται και οι σχετικές αποζημιώσεις για τυχόν ζημιές που έπληξαν τις καλλιέργειές του από τους εν λόγω κινδύνους.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, σημειώνεται ότι από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. σε ελαιοκαλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Λευκάδας, διαπιστώθηκαν ζημιές από αίτια μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Ειδικότερα, στις ανωτέρω καλλιέργειες παρατηρήθηκαν προσβολές από δάκο, αίτιο το οποίο, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, δεν καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α.

Για την ένταξη τέτοιων ζημιών σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τη γεωργία και δασοκομία.

Ένας εκ των βασικών όρων είναι η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) τον επόμενο χρόνο της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και, βεβαίως, όσον αφορά στις ασθένειες, να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, της δακοπροσβολής.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., στο πλαίσιο αλλαγής του Κανονισμού του, έχει δώσει τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας του, να κατατεθούν προτάσεις επί του υπάρχοντος Κανονισμού Ασφάλισης από παραγωγούς, φορείς, ομάδες και συνεταιρισμούς, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που θα προκύψουν από τη νέα αναλογιστική μελέτη, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική κάλυψη του ΕΛ.Γ.Α., υλοποιώντας ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι, εκτός από την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΕΛ.Γ.Α., η οποία παραμένει ως έχει, έχει θεσπιστεί η πρόσθετη ασφάλιση (ν. 3877/2010) για όσους επιθυμούν αυξημένη προστασία, καθώς και η προαιρετική ασφάλιση για κινδύνους που δεν περιλαμβάνονται στους υποχρεωτικά ασφαλιζόμενους κινδύνους του ΕΛ.Γ.Α.

Όλες οι ως άνω διαδικασίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Μετά την ολοκλήρωσή τους, όπως ορίζεται ανωτέρω, θα τεθούν σε ισχύ οι νέες αλλαγές.

Όσον αφορά στην καταβολή της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς, σημειώνεται ότι με τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και την καταβολή του αντίστοιχου ασφαλιστρού προς τον ΕΛ.Γ.Α., εξασφαλίζονται στον παραγωγό: α) η ασφάλιση των προϊόντων του που πλήττονται από διάφορα δυσμενή καιρικά φαινόμενα και β) η καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα νόμο «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας», δικαίωμα αποζημίωσης στον ΕΛ.Γ.Α. διαθέτουν όσοι αποδεδειγμένα έχουν εκπληρώσει τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, σημειώνεται ότι ο «τιμοκατάλογος ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.» επικαιροποιείται κάθε χρόνο, κάνοντας χρήση των δεδομένων της πιο πρόσφατης πενταετίας.

Ως εκ τούτου, είναι εύλογο οι ασφαλιζόμενες αξίες να διαφέρουν από έτος σε έτος, καθώς οι παράμετροι που συνεισφέρουν στον υπολογισμό του «ασφαλιστρού», βρίσκονται σε μία δυναμική κατάσταση. Συνεπώς, μετά τον υπολογισμό, είναι πιθανόν κάποια είδη να παρουσιάζουν αύξηση της στρεμματικής εισφοράς και κάποια άλλα μείωση.

Αναλυτικότερα, σημειώνεται ότι ο τρόπος υπολογισμού της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς για τη φυτική παραγωγή είναι η ασφαλιζόμενη αξία της παραγωγής επί τον συντελεστή εισφοράς, ο οποίος παραμένει ίδιος από το 2011 (έτος εφαρμογής του ν. 3877/2010) και αυτό προκειμένου να παταχθούν η εισφοροαποφυγή και η εισφοροδιαφυγή, που επικρατούσαν παλιά. Επιπλέον, καταργούνται οι σχεδόν ετήσιες κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις, οι οποίες, στην ουσία, αποτελούσαν επιδοτήσεις και αλλοίωναν τον ασφαλιστικό χαρακτήρα του ΕΛ.Γ.Α., γεγονός που ανάγκασε τον ΕΛ.Γ.Α. να λαμβάνει δάνεια για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και τελικά επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό και, κατ' επέκταση, τους Έλληνες φορολογούμενους.

Πρακτικά, τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. αποτελούνται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών και, στην ουσία, γυρίζουν πίσω σε αυτούς μέσω των αποζημιώσεων που τους καταβάλλονται για τις ζημιές στις καλλιέργειές τους εξαιτίας των καιρικών κινδύνων. Σε καμία περίπτωση ο Οργανισμός δεν απαιτεί την καταβολή υψηλών ασφαλιστικών εισφορών, όταν, μάλιστα, ο συντελεστής εισφοράς παραμένει αμετάβλητος στο 4% από το 2011, ενώ στην ελιά είναι ακόμη πιο μικρός στο 1.5%.

Όσον αφορά στην ευθύνη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Δακοκτονίας, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 186 παρ. ΠΒβ31 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α'87), η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων, όπως η καταπολέμηση του δάκου, των αρουραίων, των ακρίδων κ.ά., ανήκει στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των ελαιοκομικών Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας.

Διευκρινίζεται ότι η φύση του εν λόγω προγράμματος, καθώς είναι βιολογικό και πολυπαραμετρικό (με έναν από τους κυριότερους παράγοντες να είναι οι κλιματολογικές συνθήκες) και απαιτεί την άμεση συσχέτιση και εμπλοκή πολλών φορέων για τη διενέργειά του (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Οικονομικών, Περιφέρειες, Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι με τις αρμόδιες Διευθύνσεις αυτών), καθιστά αναγκαία: α) την πλήρη εγρήγορση όλων των φορέων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του, όπως και των ελαιοπαραγωγών και β) την προσπάθεια απλούστευσης των διαδικασιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στο Πρόγραμμα Δακοκτονίας έτους 2019, σημειώνεται ότι με το αριθμ. 12067/161065/21-11-2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ προς τις ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας κηρύχθηκε επίσημα η έναρξη των εργασιών του Προγράμματος Δακοκτονίας έτους 2019. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι έχει ξεκινήσει η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ σχετικά με τις διαδικασίες προμήθειας δακοκτόνων υλικών και κάλυψης των αναγκών σε εποχιακό προσωπικό για το εν λόγω Πρόγραμμα.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι το Πρόγραμμα Δακοκτονίας εκσυγχρονίζεται και προσαρμόζεται στις απαιτούμενες συνθήκες, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο, ενώ καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες από το ΥΠΑΑΤ για να νομοθετηθούν οι αρμοδιότητές του και το πλαίσιο συνεργασίας του με το Υπουργείο Εσωτερικών. Στόχος είναι να ολοκληρώνεται η διαδικασία νωρίς, για όλη την Ελλάδα, και να μην υπάρχουν πια οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται μετά την ισχύ του Καλλικράτη. Επιπλέον, θα ακολουθηθεί η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να επισπευσθεί και η πρόσληψη του προσωπικού εφαρμογής της δακοκτονίας και να είναι όλα έτοιμα στις αρχές του μηνός Μαΐου.

Παράλληλα, ο ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ, σε συνεργασία με το ΥΠΑΑΤ, ήδη υλοποιεί από τις 9-9-2018 πιλοτικό ερευνητικό πρόγραμμα, ύψους 144.000 ευρώ, για την ηλεκτρονική παρακολούθηση και τον έλεγχο των πληθυσμών του δάκου της Ελλάδας σε Ηράκλειο, Λασιθί, Χανιά, Ρέθυμνο, Λέσβο, Σάμο, Φωκίδα και Μεσσηνία. Στις προθέσεις και στον σχεδιασμό της πολιτικής του ΥΠΑΑΤ είναι η άμεση σύνδεση του προγράμματος δακοκτονίας με την έρευνα.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι την Πέμπτη, 29 Νοεμβρίου του 2018, πραγματοποιήθηκε στα Χανιά η εναρκτήρια ημερίδα του έργου «Πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παρακολούθηση και έλεγχο των πληθυσμών του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της Ελλάδας 'NT4D'», στο Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου.

Την έναρξη της ημερίδας κήρυξε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), κ. Ν. Αντώνογλου, ο οποίος αναφέρθηκε στην αναδιοργάνωση του Εθνικού Προγράμματος Δακοκτονίας για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των διαδικασιών του, με στόχο την 1^η Μαΐου κάθε έτους να υπάρχει πλήρης ετοιμότητα για την έναρξη των εργασιών επί του πεδίου.

Το έργο, διάρκειας 2 ετών, υλοποιείται με χρηματοδότηση από το ΥΠΑΑΤ και συμμετέχοντες φορείς είναι το Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (συντονιστής), το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας, το ΤΕΙ Κρήτης, το ΥΠΑΑΤ/Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης & Ελέγχου Χανίων και οι ΔΑΟΚ 8 Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, οι οποίες, όπως προαναφέρθηκε, είναι τα Χανιά, το Ρέθυμνο, το Ηράκλειο, το Λασιθί, η Σάμος, η Λέσβος, η Φωκίδα και η Κυπαρισσία.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν οι βασικές ενέργειες του έργου και έγινε συζήτηση για το πλάνο των δράσεων του έργου με τους γεωπόνους των ΔΑΟΚ και όλους τους εμπλεκόμενους στο έργο φορείς.

Βασικός σκοπός του έργου είναι η πιλοτική εφαρμογή νέων τεχνολογιών, μεθοδολογιών και εργαλείων στην εφαρμογή της δακοκτονίας και η περαιτέρω συνολική ενσωμάτωσή τους στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας.

Συνοπτικά, θα υλοποιηθούν οι παρακάτω δράσεις:

- Εφαρμογή ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης με δωρεάν λογισμικό στην αντιμετώπιση του δάκου σε διάφορες ελαιοκομικές περιοχές της χώρας.
- Ανάπτυξη βάσης δεδομένων για την αποθήκευση των γεωχωρικών και περιγραφικών δεδομένων και δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας.
- Παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου με αυτοματοποιημένες έξυπνες ηλεκτρονικές παγίδες.
- Παρακολούθηση και διαχείριση της ανθεκτικότητας του δάκου στα εντομοκτόνα με έξυπνα εργαλεία: διαγνωστικά ακριβείας και διαδικτυακή πλατφόρμα.
- Διάχυση και σταδιακή ενσωμάτωση καινοτόμων πρακτικών στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας.

Απώτερος στόχος του έργου είναι ο βέλτιστος προγραμματισμός και ο έλεγχος των ψεκασμών, ώστε να εφαρμόζεται, με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα, το Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας και η συνδρομή προς τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας της χώρας, ώστε να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αποτελεσματικότερη και πιο οικονομική δακοκτονία, αξιοποιώντας τις σύγχρονες κινητές συσκευές, την επιστήμη της γεωπληροφορικής, την αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική καταγραφή των δακοσυλλήψεων και τη μοριακή βιοτεχνολογία. Άμεσα ωφελούμενοι είναι όλοι όσοι εμπλέκονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Δακοκτονίας, καθώς και όλοι όσοι δραστηριοποιούνται γύρω από το εθνικό μας προϊόν μέσω της βελτίωσης της ποιότητας του παραγόμενου ελαιόλαδου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Λ. Γρηγοράκο